

Informacja o leczeniu izotopowym świadomą zgodą pacjenta na wykonanie RADIOŚYNOWIORTEZY (RSO)

Co to jest Radiosynowiorteza?

Radiosynowiorteza to metoda miejscowego leczenia przewlekłych stanów zapalnych stawów. Synowektomia radioizotopowa (radiosynowiorteza) polega na terapii chorób maziówki poprzez dostawowe podanie radiofarmaceutyku (cytrynian ^{90}Y , siarczek ^{186}Re). Metoda ta jest uznawaną metodą terapeutyczną opornych na leczenie artropatii z towarzyszącym wysiękiem i/lub bólem stawowym.

W jakich sytuacjach Radiosynowiorteza jest pomocna?

- proszę być świadomym braku działania radioizotopu w innych stawach niż ten poddany leczeniu,
- odpowiedź na leczeniem staje się widoczne po 14-30 dniach od podania radiofarmaceutyku,
- tego typu leczenie przynosi korzyści w 60-80% przypadków.

Podanie siarczku ^{186}Re /cytrynian ^{90}Y wskazane jest w leczeniu następujących zespołów klinicznych:

- Reumatoidalne zapalenie stawów (RZS),
- Spondyloartropatia (reaktywna i/lub łuszczycowa) (ŁZS),
- Choroby zapalne stawów o innym podłożu np. Chorba Lome'a,
- Nawracający wysięk stawowy,
- Zapalenie stawów na podłożu hemofilii,
- Zapalenie stawów typu artropatii pirofosforanowej,
- Barwnikowe brodawczakowo-guzkowe zapalenie błony maziowej,
- Przetrwale zapalenie wysiękowe po alloplastyce stawu lub innych zabiegach chirurgicznych w obrębie stawu,
- Zapalenie stawów niezróżnicowane (zapalenie stawów przebiegające z zapaleniem błony maziowej, pogrubieniem zapalnym maziówki oraz wysiękiem),
- Zapalenie stawu z odkładaniem się soli wapnia.

Zabieg radiosynowiortezy jest bezwzględnie przeciwwskazany w przypadku:

- ciąży
- karmienia piersią
- miejscowego zakażenia okolicy stawu
- pękniętej torbieli podkolanowej

Zabieg wykonywany jest w znieczuleniu miejscowym, polegającym na wykonaniu zastrzyku z roztworu lignokainy, co wiąże się z niewielkim bólem.

Zabieg wykonywany jest pod kontrolą USG.

Powikłania po zabiegu:

Powikłania po zabiegu radiosynowiortezy występują niezwykle rzadko i mogą obejmować:

- przejściowy stan zapalny stawu oraz dolegliwości bólowe
- septyczne zapalenie stawu
- martwicę skóry i tkanek miękkich
- chorobę zakrzepowo-zatorową

Zalecenia po leczeniu

- zalecane jest okresowe unieruchomienie leczonego stawu, np. za pomocą stabilizatora bezpośrednio po zabiegu, ale nie jest to warunek konieczny - o tym decyduje lekarz prowadzący oraz lekarz ortopeda, zwykle zalecane jest **ograniczenie ruchomości** leczonego stawu przez okres **72h** po podaniu izotopu, jeśli jest to staw kolanowy, biodrowy czy skokowy zalecane jest ograniczenie ruchomości i leżenie, przypadku stawów kończyny górnej (staw łokciowy, bark, nadgarstek) wystarczy unieruchomienie danego stawu za pomocą chusty trójkątnej, stabilizatora nadgarstka lub bandaża elastycznego
- po leczeniu należy zachować odpowiednią odległość w bezpośrednim kontakcie z innymi osobami
- należy przestrzegać zasad higieny osobistej
- przez 2 dni po podaniu radioizotopu zaleca się pić duże ilości płynów (np. woda mineralna) i często korzystać z toalety
- po każdej wizycie w toalecie należy dwukrotnie spłukać muszlę i dwukrotnie umyć ręce
- w razie wystąpienia dolegliwości zastosować standardowe leki przeciwbólowe i przyłożyć zimny okład (np. lód do stawu poddanemu zabiegowi)
- po zastosowaniu leczenia pacjentka nie powinna zachodzić w ciążę przez okres 4 m-cy
 - w przypadku zanieczyszczenia odzieży w ciągu tygodnia od radiosynowioartezy zaleca się prać ją osobno

Zabieg nie może być wykonany u kobiet będących w ciąży i w okresie laktacji.

Należy też unikać wykonywania zabiegu u kobiet w II połowie cyklu.

Uwaga:

Decyzję o skierowaniu do zabiegu radiosynowioartezy (RSO) podejmuje lekarz prowadzący, który wystawia skierowanie do Zakładu Medycyny Nuklearnej na podstawie obrazu klinicznego i dostępnych badań obrazowych. Lekarz wykonujący zabieg w Centrum Diagnostyczno-Leczniczym „Gammed” może zdyskwalifikować pacjenta z wykonania zabiegu w przypadku stwierdzenia przeciwwskazań, jak również braku przygotowania lub współpracy pacjenta.

Uwaga:

Zabiegi radiosynowioartezy wykonywane są z użyciem radiofarmaceutyków o krótkim okresie półtrwania, które producent dostarcza do Gammed'u transportem lotniczym w wyznaczonym dniu. Zdarzają się jednak sytuacje, iż z przyczyn od nas całkowicie niezależnych, w ostatniej chwili, jesteśmy powiadamiani przez POLATOM o niemożności dostarczenia izotopów na konkretny dzień z powodu problemów związanych z produkcją lub transportem. Należy się wówczas liczyć z możliwością odwołania wykonania zabiegu i koniecznością uzgodnienia następnego terminu. Tego typu sytuacje zdarzają się bardzo rzadko - kilka razy w roku, i dotyczą odbiorców izotopów na całym świecie.